

ELŐTERJESZTÉS
Zalahaláp Község Polgármestere részére

2021. május 17.

Tárgy: *Beszámoló a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény helyi végrehajtásáról*

Előkészítő: *Böcskei Ferencné igazgatási főelőadó*

Döntéshozatal: *Polgármesteri döntés*

Tisztelt Polgármester úr!

2020. december 31-én hatályos, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése alapján:

„ A települési önkormányzat és az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig – a külön jogszabályban meghatározott tartalommal – átfogó értékelést készít. Az értékelést – települési önkormányzat esetén a képviselő-testület általi megtárgyalást követően – meg kell küldeni a gyámhatóságnak. A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat, illetve az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv felé, amely hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhatóság javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.”

A helyi önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ill. gyámhatósági, gyámügyi feladatainak ellátását a Gyvt-ben és a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendeletben előírtak alapján végzi.

Az értékelés tartalmáról a Korm. rendelet 10. számú melléklete rendelkezik:

I. A települési önkormányzat által készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményei:

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.

A település lakosainak száma 2020. január 01-jén 1283 fő, ebből 18 év alatti 260 fő.

Életkor szerinti megoszlása:

	0-2 évesek (fő)	3-5 évesek (fő)	6-13 évesek (fő)	14-18 évesek (fő)	összesen (fő)
2020.01.01.	41	42	99	78	260

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása - a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága,

A 2020. évre hatályos Gyvt. 19. § (1) A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult

- a) a 21/B. §-ban meghatározott ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésnek és – ha megfelel a 21/C. §-ban foglalt feltételeknek – a szünidei gyermekétkeztetésnek,
- b) a 20/A. §-ban meghatározott pénzbeli támogatásnak,
- c) az e törvényben és más jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

(1a) A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek után a gyermek családba fogadó gyámjával kirendelt hozzátartozó kiegészítő pénzbeli ellátásra jogosult, ha

- a) a gyermek tartására köteles, és
- b) nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, táncművészeti életjáradékban, átmeneti bányászjáradékban, megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban, időskorúak járadékában vagy olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik.

(2) A gyámhatóság megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg

- a) az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének (a továbbiakban: az öregségi nyugdíj legkisebb összege) ($28.500 * 1,45 = 41.325.- Ft$) a 145%-át, ha
 - aa) a gyermeket egyedülálló szülő vagy más törvényes képviselő gondozza,
 - ab) a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy
 - ac) a nagykorúvá vált gyermek megfelel a 20. § (2) bekezdésében foglalt feltételeknek;
- b) az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 135%-át ($28.500 * 1,35 = 38.475.- Ft$) az a) pont alá nem tartozó esetben,

feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg külön-külön vagy együttesen a (7) bekezdésben meghatározott értéket.

(3) Az egy főre jutó jövedelem megállapításánál a 131. § (2) bekezdését kell alkalmazni. Ettől eltérni akkor lehet, ha a jövedelmi viszonyokban igazolható ok miatt tartós romlás vélelmezhető.

20/A. § (1) A települési önkormányzat jegyzője annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága

- a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,
- b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel

alapösszegű természetbeni támogatást nyújt fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány formájában, feltéve, hogy a gyermek, fiatal felnőtt az a) és b) pont szerinti időpontban a gyámhatóság határozata alapján nem minősül a 67/A. §-ban foglaltak szerint hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetűnek.

(2) A gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek a 67/A. § szerinti hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzete és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a gyámhatóság határozata alapján

a) tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,

b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel,

emelt összegű természetbeni támogatás nyújt fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet- utalvány formájában.

(3) Az (1) és (2) bekezdés szerinti támogatás esetenkénti összegéről az Országgyűlés a központi költségvetésről szóló törvény elfogadásával egyidejűleg dönt.

Zalahaláp településen 2020. évben a rendszeres gyermekvédelmi jogosultság fennállása miatt augusztus hónapban 15 gyermek alap-, 20 gyermek emelt összegű, november hónapban 10 gyermek alap- és 18 gyermek emelt összegű pénzbeli támogatásban részesült.

A támogatás alapösszege gyermekenként 6.000.- Ft/fő, az emelt összegű támogatás összege 6.500.- Ft/fő volt, melyet a központi költségvetés 100 %-ban megtérít.

2020. december 31-ei adatok szerint 31 gyermek részesült rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben, az életkoruk szerint az alábbi megosztásban:

Életkor	0 – 2 éves	3 – 5 éves	6 – 13 éves	14 – 17 éves	18 év feletti
Létszám	2	4	18	6	1

A több éves, általános tapasztalat még mindig az, hogy abban az esetben ha egy családban két gyermeket nevelnek és mindkét szülő – akárcsak minimálbérért – dolgozik, vagy ha a szülő egyedülálló és bejelentett –munkaviszonnyal rendelkezik, akkor már nem jogosultak erre az ellátási formára.

Ennek elsősorban még mindig az az oka, hogy alacsony az ellátás megállapításának alapjául szolgáló öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összege, illetve az ellátásra való jogosultság megállapításának alapját képező egy főre jutó jövedelem. Figyelembe véve azt a tényt, hogy minden évben emelkedik a minimálbér összege, az ellátottak köre jelentős mértékben csökkenő tendenciát mutat.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítása során kérelem nem került elutasításra elsősorban annak köszönhetően, hogy az állampolgárok előzetesen eljönnek tájékoztatást kérni arról, hogy az ellátás megállapításához milyen iratokat kell csatolni, milyen feltételeknek kell megfelelni. Az előzetes kalkuláció alapján, ha a jövedelem vagy vagyon alapján elutasításra kerülne a kérelmük, akkor már be sem adják.

67/A. § (1) Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alacsony iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi

kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

(2) Halmozottan hátrányos helyzetű

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)–c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

(3) A gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg kérelemre – külön döntésben, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal egyező időtartamra – megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetének fennállását.

(4) A hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását követően is kérelmezhető. Ebben az esetben az (1) bekezdésben meghatározott feltételek fennállását a kérelem benyújtásának időpontjára vonatkozólag kell vizsgálni, valamint a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a kérelem benyújtásának napjától a fennálló rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény időtartamára állapítható meg.

Zalahaláp településen a szülők kérése (9 család) alapján 12 gyermek esetében állapította meg a jegyző a hátrányos helyzet fennállását és 5 gyermek esetében a halmozottan hátrányos helyzet fennállását.

2020. december 31-én az életkor szerint a megoszlásuk:

Életkor	0-2 éves	3-5 éves	6-13 éves	14-17 éves	18 feletti	összesen
Hátrányos helyzetű (2H)	-	1	9	1	1	12
Halmozottan hátrányos helyzetű (3H)	-	3	2	-	-	5
Összesen	-	4	11	1	1	17

Hátrányos helyzetűek a 2020. december 31-én nyilvántartottból korcsoport szerint:

	0-2 éves	3-5 éves	6-13 éves	14-17 éves	18 éves és annál idősebb	dec.31-én nyilvántartott
Szülő(k), családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége miatt	-	1	9	1	1	12
szülő(k) családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottság miatt	-	-	-	-	-	-
elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmények miatt	-	-	-	-	-	-

Halmazottan hátrányos helyzetűek 2020. december 31-én nyilvántartottból korcsoport szerint:

	0-2 éves	3-5 éves	6-13 éves	14-17 éves	18 éves és annál idősebb	dec. 31-én nyilvántartott
szülő(k) családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége és a szülő(k) család fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága miatt		1				1
szülő(k) családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága és elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmények miatt		1	2			3
szülő(k) családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége és elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmények miatt		1				1
szülő(k), családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége és a szülő(k), családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága és elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmény miatt						

Szünidei étkeztetés

2016-tól került bevezetésre a szünidei gyermekétkeztetés.

A Gyvt. 21/C. § (1) A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést

a) a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmazottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja, és

b) az a) pontban foglalt gyermekeken kívül további gyermekek, így különösen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére ingyenesen biztosíthatja.

(2) A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben

a) a bölcsődében, mini bölcsődében bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben részesülő gyermekek számára a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon,

b) az a) pont alá nem tartozó gyermekek számára

ba) a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon,

bb) az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon

köteles megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani.

Az év során a különböző iskolai szünetek alatt változott a szünidei étkezésben részt vevők száma annak megfelelően, hogy éppen abban az időszakban mennyi hátrányos illetve halmazottan hátrányos helyzetű gyermek volt jogosult a napi egyszeri meleg étkezésre, illetve a szülő-, törvényes képviselő igényelte-e az adott szünethez tartozó munkanapokra az egyszeri meleg főétkezést. A létszámokból is látszik, hogy a szünetek alatt a jogosultak töredéke igényelte az étkezést. A létszámadatokat jelentősen befolyásolta a tavalyi év során a veszélyhelyzet alatt bevezetett online oktatás is.

Szünidő típusa	Kötelezően biztosított étkezésben résztvevő		Összesen
	Megállapított hátrányos helyzetűek száma	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetűek száma	
Tavaszi	13	3	16
Nyári	10	3	13
Őszi	7	2	9
Téli	7	4	11

A szünetekben a déli meleg főétkezést többnyire az önkormányzat által üzemeltetett Főzőkonyha biztosította.

A főzőkonyha zárva tartásának időtartamára az önkormányzat vállalkozótól rendelte meg a gyermekek ellátására az ebédet.

Egyéb, a Gyvt- ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok:

Bursa Hungarica Felsőoktatási ösztöndíj

A rendszer célja az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőoktatásban való részvételének támogatása.

Az „A” típusú pályázatra azok az önkormányzat területén állandó lakóhellyel rendelkező, hátrányos szociális helyzetű felsőoktatási hallgatók jelentkezhetnek, akik felsőoktatási intézményben (felsőoktatási hallgatói jogviszony keretében) teljes idejű (nappali tagozatos), alapfokozatot és szakképzettséget eredményező alapképzésben, mesterfokozatot és szakképzettséget eredményező mesterképzésben, egységes, osztatlan képzésben vagy felsőfokú illetve felsőoktatási szakképzésben folytatják tanulmányaikat.

A „B” típusú pályázatra azok az önkormányzat területén állandó lakóhellyel rendelkező, hátrányos, szociális helyzetű (a 2020/2021. tanévben utolsó éves, érettségi előtt álló középiskolás, illetve felsőfokú diplomával nem rendelkező, felsőoktatási intézménybe felvételt még nem nyert, érettségizett) pályázók jelentkezhetnek, akik a 2021/2022. tanévtől kezdődően felsőoktatási intézményben teljes idejű (nappali tagozatos) alapfokozatot és szakképzettséget eredményező alapképzésben, egységes, osztatlan képzésben vagy felsőfokú szakképzésben kívánnak részt venni.

A felsőoktatási önkormányzati ösztöndíjpályázatra 2020. évben Zalahalápon 4 db „A” típusú pályázat érkezett, melyet az elektronikus mellett papír alapon is határidőben leadtak a pályázók. „B” típusú pályázó nem volt. A korábban benyújtott „B” típusú pályázatok felülvizsgálata volt esedékes az aktuális pályázati kiírás időtartama alatt.

A veszélyhelyzet miatt a polgármester döntése alapján valamennyi „A” típusú pályázó havi 10.000.- Ft összegű támogatásban részesül a 2020/21. tanév második illetve a 2021/22. tanév első félévében összesen 10 hónapon keresztül. Pályázó nem került kizárássra és pályázat sem került elutasításra.

A „B” típusú pályázóknak 3x10 hónap, azaz hat egymást követő tanulmányi félévre (a 2019/2020. tanév, a 2020/2021. tanév, és a 2021/2022. tanév) került megállapításra a havi 10.000.- Ft összegű támogatás úgy, hogy 2019. augusztus 31-ig a felvételi értesítő másolatával kötelesek voltak bejelenteni, hogy melyik felsőoktatási intézményben kezdik meg tanulmányaikat. Valamennyi „B” típusú pályázó a feltételeknek eleget tett. A továbbtanulással kapcsolatos értesítőt még 2019-ben bemutatta és a pályázati kiírás időtartama alatt a jogosultsági felvételek vizsgálata is megtörtént. ennek eredményeképp a következő tanulmányi évre is fennáll a jogosultságuk a támogatásra.

A Bursa Hungarica pályázati rendszerére tekintettel a 2020-as évben a 2019-es pályázók közül 9 hallgató felsőoktatási tanulmányait támogatta az önkormányzat.

A 2020-es évben 1 fő volt érintett az **Arany János Tehetségdonozó programban**.

Az önkormányzat 2020. évi beszámolója szerint az ösztöndíjak és ösztöndíj jellegű támogatások, kifizetések összege 950.000.- Ft volt.

Rendkívüli települési támogatás

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. valamint a pénzbeli és természetbeni szociális ellátások igénylésének és megállapításának, valamint folyósításának részletes szabályairól szóló 63/2006. (III.27.) Korm. rendelet alapján megalkotott települési támogatásról és az egyéb szociális ellátásokról szóló 3/2015. (II.27.) helyi rendelet szerint 9 esetben állapítottunk meg gyermek születésére tekintettel rendkívüli települési támogatást. Ez újszülöttenként 20 ezer forint támogatást jelent, ha a szülők egyike legalább egy éve Zalahaláp községben állandó, bejelentett lakóhellyel rendelkezik. Ehhez az ellátási formához nem kapcsolódik jövedelemvizsgálat, így támogatva a családalapítást.

A helyi jogszabály alapján több alkalommal került sor települési támogatás megállapítására, gyógyszer, élelmiszer vásárlására olyan családok esetében is, ahol kiskorú gyermekről gondoskodnak és a napi megélhetésük került veszélybe azzal, hogy az alacsony jövedelem miatt nem tudták kiváltani a gyógyszereket.

Általános tapasztalat, hogy a legtöbb családnak nincs megtakarítása. Fizetéstől fizetésig élnek. Ha valaki vagy esetleg többen a családban megbetegszenek, vagy közüzemi számla éves elszámolására kerül sor, nem tudják kifizetni. Legtöbbször a jövedelem helytelen beosztásából adódnak az anyagi problémák, amit tovább örökítenek a gyermekeik felé.

A tavalyi évet a vírushelyzet tovább nehezítette. A környéken munkahelyet biztosító cégek, vállalatok kénytelenek voltak a járványhelyzet miatt több hetes leállást tartani.

A Képviselő-testület úgy döntött, hogy 2017. évtől az iskola-, óvoda kezdést is támogatja, csökkentve a szülők ezzel járó költségeit. Magas egy főre jutó jövedelemhatárral iskola-, óvoda kezdési települési támogatás megállapítását tette lehetővé a helyi rendelet alapján. A kérelmet az iskolai-, óvodai nevelési év kezdete előtt két hónappal illetve az iskolai-, nevelési év kezdete utáni második hónap utolsó napjáig lehet benyújtani és igényelni a támogatást.

A helyi rendelet alapján az óvodás gyermek 4.000.- Ft, az általános iskolás 6.000.- Ft, a középfokú oktatási intézmény tanulója 10.000.- Ft, a nappali tagozatos főiskolai-, egyetemi hallgatók 15.000.- Ft összegű támogatásra lehetnek jogosultak. Az igénylési időszak alatt 44 kérelem érkezett, 73 gyermekre (12 óvodás, 37 általános iskolás, 17 középiskolás, 7 főiskolás) tekintettel került megállapításra ez a települési támogatás forma, mely 545.000.- Ft összegben érintette az önkormányzat költségvetését.

- Gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.

Csontváry Általános Iskola és AMI tanulói és a Kacagó Napközi Otthonos Óvoda óvodásai a zalahalapi önkormányzat által fenntartott és működtetett konyhán készült ételeket fogyasztják.

Az önkormányzat igyekszik – vállalkozóval kötött szerződés alapján – a speciális étrendű gyermekek étkeztetését is megoldani. Az egyedi igények alacsony száma miatt gazdaságosabb máshonnan beszerezni az ilyen ebédeket.

Az étkező gyermekek statisztikai adatai az élelmezésvezetőtől kapott információk alapján:

	Fizetős 100 %	3 gyermekes kedvezmény	Tartósan beteg	Gyermekvédelmi kedvezményes	Szülői nyilatkozat	összes
Óvoda	2	9	0	4	23	38
Napközi (alsós)	8	5	5	16	0	34
Napközi (felsős)	2	1	1	9	0	13
Menza (alsós)	6	1	0	1	0	8
Menza (felsős)	6	2	8	1	0	17
összesen	24	18	14	31	23	110

A gyermekek napközbeni ellátása a Zalahaláp és Sáska községek Önkormányzatai által fenntartott Kacagó Napközi Otthonos Óvodában illetve a 2013. január 01. napjától a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ által fenntartott Csontváry Általános Iskolában biztosított.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:
- gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai),

2016. év elejétől az „Együtt Egymásért” Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat látja el a gyermekjóléti feladatokat, csak a házi szociális gondozás feladatellátása maradt a Balaton-felvidéki Szociális, Gyermekjóléti és Háziorvosi Ügyeleti Szolgálat ellátási körzetében.

A Gyermekjóléti Szolgálat – összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési – oktatási intézményekkel illetve szolgálatokkal – szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. Tevékenysége körében folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét, valamint feladatai közé tartozik a gyermekek testi, lelki egészségének családban történő nevelésének elősegítése. Az ellátandó településen minden gyermek és szülő megfelelően tájékozódjon a jogairól és az ellátásokról.

A Szolgálat számára fontos, hogy a családgondozás önkéntes alapon történjen, hiszen ebben az esetben várható el, hogy a családtagok aktívan részt vegyenek a gondozási terv megvalósításában. A szakember célja nem a probléma megoldása, hanem az ügyfél felkészítése arra, hogy idővel saját maga tudja megoldani gondjait, problémáit.

A Gyermekjóléti Szolgálat 2020. évi gondozási tevékenysége Zalahaláp településen:

sorszám	Életkor	Alapellátásban történő gondozás	Védelembe vétel	Nevelésbe vett
1.	0-2 év			

2.	3-5 év			
3.	6-13 év	4	4	
4.	14-17 év	5		
5.	összesen	9	4	
6.	Családok száma	5	1	

Az éves munka nagy részét a veszélyeztetettség megelőzése, feltárása, valamint a meglévő veszélyeztetettség csökkentése és megszüntetése teszi ki. A legfontosabb és legjellemzőbb veszélyfaktorok a mai rendszer tekintetében: anyagi problémák, párkapcsolati problémák, munkanélküliség, idő hiánya és ezek következményeként gyermeknevelési problémák, az előző faktorok okozta feszültség következményeként a gyermeknevelési problémák, szülők közötti konfliktusok, érzelmi elhanyagolás, néha bántalmazás. Ezen faktorok oda-vissza kölcsönhatásban állnak, így gyakran több faktor együttes megléte alakítja ki a veszélyeztetettséget.

2020. évben Zalahaláp településen 4 védelembe vett gyermek volt a nyilvántartásban.

A gyámhivatal rendeli ki a családgondozót a családdal, gyermekkel kapcsolatos feladatok megvalósításához. A védelembe vétel során a családgondozó gondozási- nevelési tervet készít a szülő, a gyermek, az érintett személyek és – szükség esetén – szakemberek bevonásával.

A gondozási – nevelési terv tartalmazza a veszélyeztető körülmények megjelölését, a védelembe vételhez szükséges változásokat, ennek elérése érdekében a család gondozó, más szakemberek, szülő és a gyermek feladatait határidők megállapításával.

A védelembe vétel során a családgondozó feladata: a gondozási-nevelési tervben foglalt feladatok teljesítésének segítése, az érintett családtagok együttműködésének megnyerése a gondozás során, hogy sor kerülhessen a védelembe vétel megszüntetésére.

A gondozás tapasztalatairól a gyámhivatal tájékoztatása szükséges, mivel ha a gondozási – nevelési terv a szülő és a gyermek nem megfelelő együttműködése miatt nem lehetséges, a jelzésre a védelembe vétel eredménytelensége miatt a gyermekvédelmi gondoskodás más formájára kerülhet sor. (ideiglenes hatályú elhelyezés – nevelésbe vétel – szakellátás).

Szakellátásban lévő gyermekek családjainak gondozása a településen

Megnevezés	Gondozottak száma
Családok száma	-
Ezen családok szakellátásban lévő gyermekeinek száma	-

A nevelésbe vett gyermekkel fontos a személyes kapcsolattartás a gyermek gondozási helyén történő látogatással.

A szolgálat fontos feladata az utógondozás biztosítása. Ilyen a 2020-as évben nem volt.

Bűnelkövető gyermek- és fiatalokóról nem érkezett jelzés 2020-as évben.

Válsághelyzetben lévő várandós anya 1 fő volt a településen, melyről a jelzőrendszer tagja értesítette a Szolgálatot.

A gyermekjóléti szolgáltató tevékenység a kezelt (elsődleges) probléma típusa szerint Zalahaláp településen:

sorszám	Megnevezés	kezelt problémák száma
---------	------------	------------------------

1.	Anyagi (megélhetési lakhatással összefüggő)	
2.	Gyermeknevelési	3
3.	Gyermekintézménybe történő beilleszkedési nehézség	
4.	Magatartászavar, teljesítményzavar	
5.	Családi konfliktus	2
6.	Szülők vagy a család életvitele	
7.	Szülői elhanyagolás	
8.	Családon belüli bántalmazás	
9.	Fogyatékoság, retardáció	
10.	Szenvedélybetegségek	
11.	Összesen	5

Az elsődleges probléma a társadalmi szinten jelentkező gyermeknevelési problémák, amiket a családok rossz szociális helyzete (munkanélküliség, elhelyezkedési, megélhetési, lakhatási problémák) és a szülők életvitele okoz. A családok problémái – amelyeket valamilyen módon kezelni kell – az esetek többségében nem önmagukban jelennek meg, hanem a problémák egymással kölcsönhatásban, halmozottan fordulnak elő.

A mentálisan sérülékeny szülők gyermekei állandó feszültségben élnek, ezért elő kell segíteni a stresszel való egészséges megküzdési formák kialakítását. Erre elsősorban családlátogatások, iskolai fogadóórák keretében van lehetőség.

A gyermekek magatartásproblémái, a szülők gyermeknevelési nehézségei, pszichés problémái miatt egyre több gyermek és szülő kerül – közvetítéssel - más szolgáltatásba (pl.: nevelési tanácsadó, pszichológus, ideg gondozó).

A Gyermekjóléti Szolgálat szakmai tevékenysége Zalahaláp településen

Sorszám	Megnevezés	Szakmai tevékenységek száma
1.	Információnyújtás	56
2.	Segítő beszélgetés	136
3.	Tanácsadás	111
4.	Hivatalos ügyekben való közreműködés	11
5.	Családlátogatások száma	137
6.	Közvetítés más szolgáltatásba	-
7.	Első védelembe vételi tárgyaláson való részvétel	1
8.	Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel	-
9.	Átmeneti nevelésbe vétel, védelembe vétel	-
10.	Elhelyezési értekezleten való részvétel	-
11.	Konfliktuskezelés	-
12.	Szakmaközi megbeszélés	6
13.	Esetkonferencia	5
14.	Örökbefogadással kapcsolatos intézkedés	-
15.	Adományozás	-
16.	Szociális válsághelyzetben lévő várandós anya gondozása	28

A látogatások során a szülőket gyermeknevelési, életmód- és életvezetési tanáccsal látja el a szolgálat munkatársa azért, hogy olyan körülményeket tudjanak kialakítani a családban, amely a gyermek testi-, lelki-, értelmi-, érzelmi és erkölcsi fejlődését teszi lehetővé.

A kommunikáció nemcsak a kapcsolattartás eszköze, hanem gyakran a családon belüli konfliktusok melegágya is. Némi odafigyeléssel és empátiával a legtöbb probléma áthidalható lenne.

A tapasztalatok azt mutatják, hogy a családgondozások során a szülők számára a segítő beszélgetések fontossá váltak. Megfigyelhető az is, hogy a gyermekek magatartási problémáinak oka felsőbb szinten, a család működési zavarában keresendő, vagyis a gyermek a családtagok közötti diszharmonikus kapcsolat tünezhordozója. A magatartászavarral küzdő gyermekek számára – szükség esetén – családterápiát kezdeményezhet a szakember a családtagok bevonásával.

A társadalmi – gazdasági nehézségek (munkanélküliség, megélhetési problémák, idő hiány) az ezzel együtt járó mindennapos feszültség egyre nagyobb terhet ró a szülőkre, amely miatt egyre nehezebben képesek a nyugodt családi légkör biztosítására. A szülői elhanyagolás (minőségi törődés, tartalmas foglalkozás hiánya) és a szülők- vagy a család életviteléből adódó problémák, gyermeknevelési problémák eredője legtöbb esetben az anyagi, megélhetéssel kapcsolatos probléma. A gyermeknevelési tanácsadási szolgáltatást egyre több szülő veszi igénybe, akár egyszeri tanácsadás keretében. A Pedagógiai Szakszolgálat szakembereivel folyamatos az együttműködés.

A Családsegítő Központban speciális szolgáltatások állnak rendelkezésre, mint például jogi tájékoztatás, pszichológiai tanácsadás, család- és párterápia, mediáció, mentor szülő szolgáltatás (autizmus specifikus). Előzetes egyeztetés alapján szociális diagnózis illetve az óvodai és iskolai szociális segítség is térítés mentesen igénybe vehető.

Az iskolai igazolatlan hiányzások kapcsán fontos tudni, hogy 10 óra igazolatlan mulasztás esetén az iskola jelzést küld a gyermekjóléti szolgálatnak és a gyámhatóságnak, majd a hatóság figyelmezteti a szülőt a jogkövetkezményekre. 30 óra igazolatlan hiányzás már szabálysértési eljárást von maga után. A gyermekjóléti szolgálat felkeresi a családot otthonában, intézkedési tervet készít a tankötelezettség teljesítése érdekében.

50 igazolatlan óra esetén az iskola a jelzést megküldi a gyámhivatalnak, hatósági intézkedés keretében a 16 év alatti gyermeket védelembe veszi, a családi pótlék pedig 3 hónapra megvonásra kerül.

A 2020-as évben a különböző nevelési-, oktatási intézményektől 4 alkalommal érkezett jelzés a szolgálatához a magas számú iskolai hiányzásokkal kapcsolatban.

A Gyermekjóléti Szolgálat feladatai közé tartozik az észlelő és jelzőrendszer működtetése, mely lehetővé teszi a gyermekeket általában veszélyeztető okok feltárását, valamint az egyes gyermek veszélyeztetettségének időben történő felismerését.

Az észlelő és jelzőrendszer képezi a szolgáltatás egyik alappillért, mert az abban résztvevő szakemberek révén, a saját szakterületükön fellelhető, a családokkal és gyermekekkel kapcsolatos problémák jelzése során kerül a szolgálat látókörébe a megoldandó feladat.

A jelzőrendszeri tagok rendszeresen élnek jelzési kötelezettségükkel, törekednek arra, hogy eredményes munkát végezzenek és a kialakult problémákat mihamarabb orvosolni lehessen. A jelzőrendszer munkája - a tapasztalatok, ismeretanyagok folyamatos megszerzésével – szakmailag egyre felkészültebb. A rendszer működésében rejlő hibákat orvosolva arra törekszünk, hogy a gyermekjóléti munka minél zökkenő mentesebben működhessen.

A pandémiás helyzet ellenére is rendszeres volt a kapcsolattartás a tagok között.

A jelzőrendszer által küldött jelzések száma Zalahaláp településen:

Sorszám	Megnevezés	Küldött jelzések száma
1.	Egészségügyi szolgáltató	1
2.	Ebből védőnői jelzés	1
3.	Szociális szolgálat	3
4.	Közoktatási intézmény	4
5.	Rendőrség	-
6.	Ügyészség, bíróság	-
7.	Pártfogó felügyelet	-
8.	Társadalmi szervezet, egyház, alapítvány	-
9.	Állampolgár	-
10.	Önkormányzat, jegyző, gyámhivatal	-
11.	Munkaügyi hatóság	-
12.	Összesen	9

A gyermekekkel való kapcsolatfelvétel során elsődleges cél, hogy elősegítsük a gyermekek számára a pozitív gondolkodást, önmaguk, társaik és más emberek elfogadását.

A Gyermekjóléti szolgálat feladatai között szerepel a szabadidős programok szervezése. A gyermekek számára olyan szabadidős programokat szükséges szervezni, amelyek a családban jelentkező nevelési problémák és hiányosságok káros hatásainak enyhítését célozzák, illetve amelyek megszervezése a rossz szociális helyzetben lévő szülőknek.

- **A gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.**

Zalahaláp és Sáska települések közös fenntartású óvodát működtetnek. A törvényi feltételek és követelmények biztosítottak.

Az óvodai férőhelyek száma: 60 fő

Óvodába járók száma a 2020. október 1-jei statisztikai adatok alapján: 38 fő ebből:

- zalahalápi gyermek: 32 fő
- bejáró gyermekek:
 - o sáskai gyermek: 5 fő
 - o tapolcai gyermek: 1 fő

A Zalahaláp külterületi közigazgatási területén élő óvodások illetve a sáskai óvodások szállítása falugondnoki gépkocsival történik.

A Csontváry Általános Iskola és AMI működtetését 2013. szeptember 01-je óta a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ vette át.

